

Skapa framtidens kulturhus och bibliotek med oss!

Resultat från dialog och workshops 19 november 2019 i Haninge kulturhus
om en eventuell framtida utbyggnad av kulturhuset.

Deltagare: Öppet forum men särskilt inbjudna var kulturaktörer i Haninge.

Tema: Samarbeten och gemensamma aktiviteter mellan föreningar i kulturhuset och i samverkan med kulturhuset

Hur skapar vi mer samarbete med och mellan Haninges föreningar och kulturaktörer?

Samtalsledare: Maria Backe

Många olika personer och organisationer minglade förbi och samtalade runt bordet med temat samarbeten och gemensamma aktiviteter. De beskrivs översiktligt nedan.

Aktivitet, utbud och samarbeten:

- **Mötesplats för kulturskapare**
(föreningar och enskilda)
ex. workshops och idéutbyte, marketingfunktion
- **Mötesplats för hälsa**
Syftet är att motverka psykisk ohälsa. Skapa ett tryggt rum i Kulturhuset med plats att chilla och eventuellt med någon aktivitet som ex mindfulness. Rummet kan planeras och aktiveras i samverkan med olika organisationer ex. BuP, BRIS, Socialförvaltningen, Team Tilia, skolkuratorer, kvinno- och tjejjouren, manscentrum.
- **Samplanering av FreeZone och Kulturhusets lokaler.**
De bör komplettera varandra.
- **En mötesplats för unga och gammal utifrån olika teman med skapande.**
Hembygdsföreningar, bibliotek, fritidsgårdar och äldreboenden. Ex. Cosplay och stickning.

Förutsättningar för egna initiativ:

- **Makerspace**
ett rum där Haningebor kan ta egna initiativ till skapande, där man också får skita ner.
- **Residence**
Residence i kulturhuset som innebär att kulturaktörer utifrån ges plats för utställning, uppvisning och att skapa själva eller med Haningebor.

Tema: Biblioteket – litteratur, läsning, studier, biblioteks- och litteraturprogram

Hur möter vi ungas och vuxnas behov av kunskap och bildning?

Hur skapar vi utrymmen med möjlighet till avgränsningar mellan både åldersgrupper och tysta och livliga aktiviteter?

Samtalsledare: Robert Karlsson och Tina Åhman Billing

Bredare och mer varierat utbud:

- Lyft fram lokalsamlingen med Haningelitteratur mer. Det finns också många föremål i kommunens samlingar. Vore kul om en del av dem kunde visas upp i kulturhuset.
- Biblioteket är en plats för både konst och vetenskap. Anordna studiecirkel och bokcirkel även med facklitteratur, inte endast skönlitteratur.
- Föreläsningar i olika ämnen
- Utred möjligheterna till att ha meröppet i biblioteket, dvs utökade obemannade öppettider. Studenter vill gärna komma tidigare.
- Fler tysta studierum
- Anordna introduktion till släktforskning, till exempel i samverkan med ABF eller annan relevant aktör.
- Inrätta en funktion för medborgarservice där man kan få svar på alla möjliga frågor, inte bara bokrelaterade. ”Biblioteket är den naturliga platsen att gå till med de frågor man har”.
- Ha fler residens i stil med KOKO.

Samverkan:

- Arbeta uppsökande och integrera litteraturperspektiv i andras verksamheter. Kanske kan föreningar få ”låda” med relevant litteratur till sina arrangemang som de kan låna vidare till sina besökare.
- Samarbeta med kommunantikvarie och samordnare för kulturmiljöfrågor
 - o Tillgängliggör digitala arkiv
 - o Lyft fram kommunens samlingar, till exempel gamla föremål som stenyxor
- Arbeta långsiktigt tillsammans med skolan för att introducera bibliotekets resurser för eleverna både som studerande och som besökare på fritiden.
- Länsmuséet har appar för historia och kulturmiljöer
- Delta i Kulturparksfestivalen
- Det är alltid spännande att kunna korsbefrukta olika kulturuttryck. Där skulle biblioteket kunna vara en medspelare.

Medborgarnas egna initiativ:

- Samarbeta med föreningar och andra aktörer för att informera om vad biblioteket kan erbjuda.
- Underlätta bokningen av lokaler genom att visa vilka tider som finns lediga i bokningssystemet.

Allmän diskussion

- Kulturhuset har begränsat med lokaler, även om det byggs ut. Hur ska vi tänka kring att boka upp mycket regelbundna aktiviteter och hur mycket plats ska vi lämna för spontana aktiviteter? Det finns för- och nackdelar med båda utan ett enkelt svar. Det krävs balans.
- Biblioteket är ett av få rum i samhället som inte kräver konsumtion, anmälan eller att man har en tydlig avsikt med sitt besök. Det är värt att värda.

- Makerspace och andra typer av skapande, slöjdlignande verksamheter har blivit mer och mer populärt på bibliotek de senaste åren. Biblioteket i Handen befinner sig i ett kulturhus tillsammans med konstverkstad, konstpedagog och Den pedagogiska designbyrån. Hur kan biblioteket arbeta med skapande?
- Var och hur hittar man info om det som redan idag erbjuds i biblioteket och/eller kulturhuset? Vilka kanaler används?

Tema: Program, utbud, musik, teater, dans, debatt m m

Hur skapar vi ett bredare och mer varierat utbud som spelar fler Haningebors behov.

Samtalsledare: Kristina Nyman

Aktivitet, utbud och samarbeten

- Det är mycket bra utbud redan, bra med nyhetsbrev varje vecka. Något som saknas är humor/stand-up.
- Det finns mycket utbud för barn och pensionärer men inte så mycket för 20-40, kvällar och helger.
- Kurser i konst, dans, bokcirklar, yoga.
- Projektvis upplåtelse till teatergrupper, dans-workshops, musiker etc. Residens.
- Roligt att komma till ett hus som lever. Nu är det dött kvällstid.
- Café kvällstid (eller kaffeautomat) bättre café/restaurang!
- En separat del av kulturhuset som kan vara öppen genom accesskort till föreningar som kan hyra in sig.
- Verkstaden för barn och vuxna skulle kunna vara öppen varje kväll för det är så stort intresse.
- Håll kurser för vuxna under samma tid som verkstad för barn är öppen
- Många möten hålls i rummen som tar upp grupprummen är inte rätt prioritering, det borde vara för kulturaktiviteter.
- Klassisk musik, akustiska konserter funkar inte i huset för att den inte har en konsertlokal och har dålig akustik. Bör kunna åtgärdas med akustiska plattor
- Större publiklokal, går inte att ta in större föreställningar.
- Haninge med 90 000 invånare borde ha ett kulturhus med en lokal som kan ta in större föreställningar.
- En restaurang är en viktig del av ett tillgängligt hus och för att kunna ta in större föreställningar. Mer vin!
- Bättre förutsättningar för filmvisning, ev digitala visningar.
- Vad innebär ett bredare utbud?
- Mat o kultur gillar varandra!
- Det är för mycket centralisering.
- Mer dans.
- Samarbeten med flera olika aktörer
- Övriga ideer – mer överraskningar som dyker upp.
- Mer spridd kultur på flera ställen i kommunen. Flera små scener runt om i kommunen. Även titta över möjligheten att göra bättre arr i tex idrottshallar.
- Mer fulkultur à la Jordbro. Inkluderande, låga trösklar.

Samarbeten man vill se:

- Riksäppet kring mat
- Stadsteatern och Dansens Hus
- Gula villan - punkkvällar
- Etniska föreningar

Förutsättningar för egna initiativ:

Mer möjligheter för föreningar att få kontakt med varandra.

Mötesplats för kulturintresserade där kulturföreningar kan vara värdar.
(Kanske vissa kvällar under soppa&surrt)

Tema: Konsthall och konstpedagogik

Fråga: Hur får vi fler att känna att Konsthallens utställningar är något för mig?

Fråga: Hur skapar vi över generationsgränser?

Samtalsledare: Ulrika Sten

Aktivitet och utbud

- Konstväggen 20m2 konst som alla får ställa ut på mot bokad datum är uppskattad, mer av den!
- Som konstnär i Haninge är väggen inte uppskattad, den blir inte ett alternativ till Konsthallen där ytterst få konstnärer får chans att ställa ut (utom när det är Haningesalongen)
- Konstväggen 20m2 konst är i en passage nu, lite utsatt, det vore finare om det var ett möblerbart utrymme, lite som ett hem, där konsten vävs in som i en behaglig miljö. Det skulle kunna vara ett designat rum. Rummet skulle förvandlas när man hänger om, t ex efter årstiderna, det galleriet skulle inte vara helt öppet utan curerat, men fler skulle få chans att ställa ut som komplement till Konsthallen.
- Kan konsthallen vara öppen mer för lokala Haningekonstnärer?
- Som boende i Haninge vill jag inte bara ha tillgång till lokal konst utan jag vill se spetskonst också.
- Konsthallen är fin men mer ljus behövs, Ett nytt rum för konst behövs, eventuellt öppna entresollen som från början skulle hänga samman med Konsthallen. Något nytt som skulle rimma bra med Kultur och Demokrati.
- Konstverkstan har idag dålig akustik. Den skulle öppnas upp och bli mer som rum för barn där man kan komma in och vara. Varken i Konsthallen eller i Konstverkstan går det att komma in och slå sig ner idag. I Konsthallen ställer man sig i dörröppningen och tittar in.
- Personer med funktionsvarianter skulle ställa ut/alternativt att man t ex gör taktil utställning för synskadade.
- Kombinera program med konsten, tex poesikväll. Gör utställning med Soppa och Surr som Gösta Engström gjorde där hans målningar fanns framme under kvällen och han var på plats och berättade.

Samarbeten

- Det kan göras utställningar som är knutna till det som visas i Kulturhuset på andra ställen. Just nu visas t ex kroki i Kyrkskolan som ska locka till krokiverksamheten i Kulturhuset. På fler sätt skulle man kunna arbeta med pendanger. Skulle tex Skapande skola kunna ha samma tema? Tex skulle en utställning med internationella konstnärer kunna "bjuda upp till dans" med fler lokala konstnärer.

Förutsättningar för egna initiativ

- En laglig graffitivägg önskas, gärna nära Kulturhuset. Även inspirerande graffitimåleri som offentlig konst.
- Man skulle kunna hyra rum för utställningar på olika ställen i kommunen.
- Det skulle finnas en stor digital skärm som riktas ut mot torget från Kulturhuset, på den skulle konst kunna visas och evenemangstips.

Tema: Kulturutbud för unga vuxna

Fråga: Hur skapar vi ett utbud som fler unga vuxna kan och vill ta del av?

Samtalsledare: Susanne Hoflin

Samarbete:

- Fritidsgårdarna
- Fritidsledarna
- E-sports föreningarna
- Olika åldersgrupper/ lärande
- Mentorskap
- Studieförbunden
- Olika åldrar på olika tider
- Erbjuder kurator/ samtalsstöd för ungdomar
- Slöjd Stockholm
- (vill samarbeta)

Aktiviteter /utbud:

- Replokal
- Ungdomens hus/ihop med Kulturhus
- Brädspel
- Häng yta
- Ateljé
- Lagliga väggar
- Maker space
- Cos play/ rollspel
- E-sport
- Dans/ fysiska aktiviteter/ lugna/tex yoga
- Teater
- Möteslokaler
- Läxhjälp/ coachning i skolarbete el annan hjälp inför skolarbete

Förutsättningar för egna initiativ:

- Utrymmen
- Kök/matlagning/bak
- Studieförbunden har lokaler i Kulturhuset
- Inga projekt/ långsiktiga verksamheter

Tema Kulturutbud för barn upp till 13 år.

Fråga: Hur skapar vi ett utbud som fler barn och unga kan och vill ta del av?

Fråga: Hur skapar vi plats för både lugna aktiviteter som mer fysiskt aktiva?

Samtalsledare: Helena Ulfvebrand

Övergripande blev samtalen utifrån ett föräldraperspektiv, eftersom barn upp till 13 år saknades vid bordet. Det är också en väldigt spretig grupp att tala om och omfamna. Vad en förälder med bebis behöver och vill ha är något annat än en 12åring. Det betyder inte att de inte ska kunna mötas i ett kulturhus, tvärtom, men samtalet blir olika beroende på vilka vi talar om.

Aktiviteter/Utbud:

Definitionen av konst och kultur – traditionella konstformer (scenkonst, musik, litteratur, konst etc.) ställdes mot nyare konstuttryck tex cosplay, spel, animation, pod. Att blanda ett samtida konstantänk med de mer traditionella uttrycken kan locka fler och bredare grupper, som på sikt också ”vågar sig på” fält de tidigare inte varit i.

Det behövs permanenta platser för skapande, lek och umgänge. Kulturhuset borde vara en plats där man som (små)barnförälder vet att man alltid kan slinka in, där det finns utrymme och plats för att ”bara vara” i en kreativt stimulerande miljö, tillsammans. Liknande Rum för barn på Kulturhuset i Stockholm.

Frågan om vart föräldrarna tar vägen när de något äldre barnen sätter sig i konstverkstan lyftes. Vad ska föräldrarna göra? Var sitter de, vad passar de på att göra? Det behövs ett bra fik!

Måste vi alltid tänka utifrån målgrupper – arbeta gränsöverskridande. Vissa aktiviteter kanske riktar sig till en viss målgrupp sett till tidpunkt och vad som krävs av personen rent fysiskt. Men kulturhuset i Haninge borde också vara en plats som strävar efter att motverka polarisering mellan grupper i samhället, och då även mellan olika åldrar. En mötesplats öppnar upp möjligheter till mentorskap, bildning, samtal.

En plats utan måsten.

Trädgårdsodling på taket!

Det finns utrymmen i huset idag som känns icke-levande och tråkiga. Foajén när det inte är något särskilt program samt kapprummet/bakom trappen lyftes som exempel.

Fredagsmys för alla! Att skapa aktiviteter för både ensamma, familjer, syskon, vänner. Där det finns flera olika aktiviteter och rum beroende på vad man vill, har för behov, klarar av.

Programverksamheten idag för barn lyftes som välfungerande i dagsläget och något som gärna får fortsätta. Men det bör skapas mer kringaktiviteter runt ett specifikt program, att känslan inte bara blir att man ser en föreställning och sedan slussas ut. Att ges möjlighet att få dela upplevelsen, stanna kvar i rummet där föreställningen ägt rum, prata med varandra och med aktörerna.

Samarbeten:

Socialförvaltning

En Frisk generation

Kommunens ABC-träffar – att få de som i dagsläget inte känner sig hemma i kulturhuset att förstå att detta är till även för mig och mina barn.

Förutsättningar för egna initiativ:

Yta – för att förstå att det finns utrymme för egna initiativ behövs yta. Spiller över på alla andra förslag och frågor också.

Förankring hos kulturhusets/bibliotekets personal – om inte var och en av personalen i huset är med på vad som gäller kring medborgarnas egna initiativ, blir det svårt att veta vem man kan vända sig till och lätt att man stöter på patrull från ett håll men får grönt ljus från ett annat. Detta gäller också övergripande i både samarbetsförslag och aktiviteter och utbud. Det måste finnas en ständig dialog hos personalen för att förankra vad som sker på de olika ytorna och i de olika verksamheterna.

Tema: Kommunikation – hur bjuder vi in så alla känner sig välkomna?

Fråga: Hur och var bjuder vi in så att alla känner sig välkomna till Haninge kulturhus och bibliotek?

Samtalsledare: Joakim Sternö

Aktiviteter/utbud

Anpassad kommunikation

- Tillgänglighet, exempelvis:
 - Information som synskadade kan ta del av
 - Att använda klarspråk och lätt svenska
- Rätt kanal för målgruppen
 - Exempelvis i användande av sociala medier så använder olika målgrupper olika sociala medier (ex. äldre använder facebook och yngre bland annat snapchat)
- Information och marknadsföring på fler språk för att nå

Verktyg

- Stor bildskärm mot Poseidons torg
 - En bildskärm som är på dygnet runt som dels visar upp vad som händer i kulturhuset men kan också visa upp exempelvis lokala konstnärskap som en digital utställning
- Anslagstavlor för föreningsliv
 - Ha en anslagstavla i kulturhuset som bland annat föreningar kan sätta upp information om sina arrangemang
 - Den kan ha en tydlig ram som gör att det ändå ser bra ut men att innehållet på tavlan gärna får vara väldigt plottrigt och lite ostädat – det ger ett intryck av att många saker sker
 - Kan rensas regelbundet
 - Bidrar till att locka in föreningar i huset

Medborgarkontor

- Någon form av medborgarkontor eller kontaktcenter där man kan ställa frågor om kommunen och få hjälp med olika typer av service

Hemsidan

- Minska antalet nödvändiga klicka för att få den information man själv behöver för att hitta rätt
 - Tydligare sätt att filtrera information genom konstformer eller typer av aktiviteter

Övrigt

- Betydelsen av att det finns en ordentlig/tillräcklig budget för marknadsföring
- Att dialoger likt denna sker kontinuerligt och inte bara i samband med att större utvecklingsprojekt, som utbyggnaden av kulturhuset, sker

Samarbeten

Låta andra delta i kommunikationen

- Gästkommunikatörer
 - Exempelvis att man har roterande konton i sociala medier där medborgare eller representanter för organisationer får driva dem under perioder
 - Bjuda in målgruppen att vara med och utforma/designa kommunikationsinsatser

- Fånga upp lokala ”influencers” och andra typer av profiler för att nå ut till fler och på andra sätt
 - Det finns exempelvis youtubers från Haninge som är relativt stora inom sina nischer

Kulturhuset/kommunen som samverkanscentral

- Utforma någon form av mentorskap mellan unga och äldre kulturskapare för att skapa bättre möjligheter att nå ut
- Någon form av forum för samverkan mellan olika aktörer/föreningar
 - Det kan vara både en digital hub eller genom fysiska träffar
 - Region sthlm har gjort en utredning som kan vara relevant att titta på rörande denna fråga.¹

Övrigt

- Samverka med skolor och nå ut genom deras kanaler
- Ställa frågor till besökarna och visa upp svar
 - Exempelvis ”veckans fråga” – kan handla om vilka teman som helst, aktuella eller mer allmänmännsliga
 - Syfte skulle vara att låta besökare uttrycka sig och väcka intresse kring olika frågeställningar att diskutera – inte att direkt marknadsföra utbud.

Förutsättningar för egna initiativ

Verkstad

- Marknadsföringsverkstad
 - Där organisationer och privatpersoner kan skapa sin egen marknadsföring – exempelvis designa affischer
 - Både fysiskt och digitalt
 - Kan vara ledarlett eller öppen verkstad
 - Kanske att möjligheten finns en dag i veckan

Kulturhuset fångar upp andras initiativ

- Samla upp pågående initiativ
 - Kulturhuset skapar en samlande hashtag för kulturinitiativ som sker i kommunen – inte nödvändigtvis bara på kulturhuset
 - Det kan bidra till en bättre spridning av olika arrangemang
 - Något kanske blir tillräckligt stort/intressant att plockas upp av kulturhuset och bli en del av programmet eller en utställning i kulturhuset

¹ Region Stockholm (2019), ”Digitala möjligheter och kulturens potential – En utredning om hur Region Stockholm kan främja barn och ungas digitala kulturskapande”.

Tema: Fler perspektiv på ett kulturhus och bibliotek?

Samtalsledare: Malin Westman

Aktiviteter/Utbud

- För att nå grupp 19+ lyftes flera önskemål på aktiviteter:
 - o Samordnad graffitti, skapa en tillgänglig vägg
 - o Aktiviteter som känns lite ”halvt förbjuden”, som inte är helt fint och perfekt, aktiviteter med ”spets”
- Ett sätt att nå grupper med specifika intresseområden är att ha temamånader där hela Kulturhuset, i en variation av kulturyttringar, går i temats tecken. Dessa områden kan vara dans, film, eller specifika länder som Iran (inom temat kan yttringar vara dansföreställning, bibliotekstema, filmvisning, författarbesök osv)
- Hantverk/slöjd utbud
 - o Hantverk/slöjd skapar utrymme för att mötas över generationsgränser och mellan olika kulturer.
 - o Önskemål om att ha en permanent studio för hantverk/slöjd.
- Restaurangen är central som ”mötesplats”, förutom att förbättra utbud och öppettider önskades:
 - o Att ett helhetsgrepp tas över restaurangplatsen med utgångspunkt i att den är en mötesplats, ett ställe att umgås och diskutera och ska fungera för alla generationer.
 - o Önskemål om att restaurangen har rättigheter.
 - o Dieserverkstan i Nacka kommun lyftes som bra exempel på mötesplats
- Tillgång till studiematerial kopplat till bibliotek/studieplatser önskas
- Tillgänglighetsaspekten lyftes, fysisk (att hiss fungerar), att hörslingor och anpassningar för synnedsättning görs.

Samarbeten

- Önskemål om bredare tänkt kring samarbeten med föreningar, att nå ut till fler föreningar, tex samarbete med:
 - o Freezone, fritidsgårdar, Vägen ut
 - o att nyckelpersoner inom kommunen kan binda samman arbetet med andra kommunal delar
 - o skapa en kompetensbank för kommunen med personer inom förvaltningen som finns att kontakta för samarbeten.
- Kulturhuset som lokal mötesplats för Haningeborna:
 - o Samarbete för lokala utställningar som kan skapa större värde på platsen.
- Kulturhuset som regional mötesplats:
 - o Att tänka Kulturhuset som en plats för regionen när Haninge är en regional stadskärna.
 - Något spetsigt för att få Kulturhuset att sticka ut, vad som kan attrahera invånare från hela regionen.
 - Teater föreslogs vara något som lockar invånare och är något som Haninge är väldigt bra på. Kan det vara något att bygga vidare på?
- För att lyfta det lokala är det värt att lyfta bildarkiv och Haninges kulturmiljö.

Förutsättningar för egna initiativ

- Önskemål att tänka brett och nytt för nya aktiviteter i lokalerna där fler kan känna sig inkluderade:
 - o CV-skrivning
 - o Lördagsbio (bio har låg tröskel)
 - o Street/hiphop-dans
 - o Företag och unga-workshop

- Återkommande workshops på samma tema och inte engångshändelser, kan skapa mervärde och gör att en vill återvända till huset
- Isolera biblioteket och lokalerna för att minska överhörning
- Öppna upp bokningssystemet och förenkla bokning
- Bind samman event med tex Rudan och Poseidons torg. Flytta ut verksamhet så att gränserna ute/inne suddas ut och trösklarna för att ta sig in i Kulturhuset minskar
 - o Tulpanfestivalen lyftes som lyckat event
 - o Haninge har ett rikt kulturliv, ett förslag som lyftes var att ha en teaterfestival.